

DISCURSO DÍA DA CONSTITUCIÓN

Presidenta da Deputación, concelleiras e concelleiros, xuíz decano, fiscal xefe provincial, fiscal xefe de Vigo, bispo, delegado da Zona Franca, autoridades, miñas donas e meus señores,

A Constitución Española, 40 anos. 40 anos de pervivencia dun pacto histórico en España, catro décadas do valor e a fortaleza do acordo.

Un acordo de toda España, plasmado na Constitución. Seguramente porque viñamos da ditadura, porque sabiamos o que significaba o totalitarismo. Todos renunciámos a algo para gañar todos.

40 anos da etapa democrática máis brillante da historia de España, a etapa de maior estabilidade e cos maiores logros. A transición e a Constitución foi unha etapa de xenerosidade política con dirixentes políticos que priorizaron o ben común, a sociedade e os cidadáns; que mantiveron a súa visión de España e acordaron entre todos. Suárez, González, Roca, Carrillo, Fraga, Arzalluz... tiveron a altura de miras para acordar no interese común. Un éxito, un amencer que dura ata o día de hoxe.

Case que costa recordar como era aquela España, pero é un orgullo recordar unha senda de catro décadas. Melloras sociais, económicas, laborais, sanitarias, educativas... A modernización do país. E unha dura crise económica que danou tanto, aínda que a Constitución abría e permitía mellores e máis solidarias solucións.

É o legado vivo da Constitución. O legado de tantos dirixentes, pero tamén de tantos homes e mulleres que sumaron desde o ámbito social, económico, administrativo, político. Un legado de toda España para toda España.

Hoxe celebramos 40 anos. Pode que algúns non, e están no seu dereito, o que lles outogue a Constitución. Pero nós si, nós si a celebramos. Porque a nosa estrutura constitucional, herdeira da Constitución de 1812, das Cortes de Cádiz, esta vez si marca e sinala un período irreversible: o da democracia, o da soberanía cidadá, o das liberdades, das obrigas e dos dereitos dos cidadáns. Seguro que con erros, con deficiencias neste camiñar xuntos, pero coa capacidade de corrixir rumbo, xirar e avanzar, como España, como comunidades autónomas e como municipios.

A Constitución Española require de lealdade. A lealdade de recoñecer o dereito e autonomía de cada quen e dos demais. A lealdade, imprescindible na nosa estrutura política e administrativa. A lealdade que ten que funcionar no social e entre administracións.

A nación española está deseñada sobre os poderes do Estado e a súa autonomía. O Estado central, as Comunidades Autónomas e as Corporacións Locais. Entre elas, e dentro de cada cal, ten que operar a igualdade e lealdade e deben antepor o benestar da cidadanía ao interese político de cada goberno. E preciso coñecer e respectar os dereitos, as obrigas e as competencias de cada cal.

E os que incluso van máis aló da deslealdade e vulneran flagrantemente a Constitución, os da declaración unilateral de independencia en Cataluña, teñen que saber que sempre toparán coa democracia, coa Constitución, co dereito e coas normas.

Nun país coma España, no que o sistema administrativo de Estado, Comunidades Autónomas e Corporacións Locais ofreceu tantos e tantos logros e resultados, é preciso que as administracións, en base á lealdade, coñezan e respecten mutuamente os seus espazos.

Debemos coñecer e respectar a capacidade democrática de cada institución, concellos, comunidades autónomas e Goberno de España, para levar adiante autonomamente as competencias e obrigas que nos asignan as leis e a Constitución.

O Estado central, coas súas competencias; as comunidades autónomas, coas súas competencias; e as cidades, coas nosas competencias. É deslealdade inmiscuírse e arrogarse as competencias dunha administración municipal, intentando facer oposición ao local desde un parlamento autonómico.

Os gobernos responden ante os seus parlamentos, sexa este o Pleno municipal, o Parlamento Autonómico ou o Congreso e o Senado. Facer uso dun parlamento autonómico para erixirse en oposición dun concello é unha grave deslealdade.

E aquí en Vigo estamos asistindo á deslealdade dun Goberno autonómico negando as súas obrigas de atención, as súas inversións e o seu gasto na cidade. A mesma deslealdade, opoñéndose a unha

biblioteca do Estado, a Illas Cíes Patrimonio da Humanidade, cando están apoiadas polo Goberno de España. O mandato de lealdade da Constitución é a obriga de atender ás cidades. Pero tamén non converter o Parlamento autonómico en cámara de oposición. Os intereses partidarios en ningún caso poden antepoñerse á autonomía institucional que consagra a Constitución no artigo 140: *La Constitución garantiza a autonomía de los municipios*. Nunca os intereses partidarios poderán antepoñerse ao interese dos cidadáns.

A sociedade evolucionou nestas catro décadas e as cidades son hoxe o lugar paradigmático onde todo acontece, os avances e o progreso.

As cidades de 1978 pouco se asemellan ás cidades de 2018; os cidadáns do 78 vían un mundo distinto do que ven os de 2018; as demandas de 1978 nada teñen que ver coas de 2018. Hoxe as cidades son o centro neurálxico do avance cidadá e os concellos cada día somos máis e máis a referencia e ocupamos máis e máis espazo. Como debe ser.

A nova política, a que demanda a España de 2018, canalízase a través dos concellos, dos seus alcaldes e das súas alcaldesas. Os cidadáns buscan nos seus alcaldes a satisfacción das súas necesidades; as empresas presentan aos alcaldes as súas propostas de mellora e desenvolvemento. E as demandas sociais, a política social, a imprescindible atención social ante a crise, tamén se vehicula e obtén resposta nos alcaldes progresistas que se comprometen, como facemos

en Vigo, a loitar contra a brecha social, dando o máximo apoio a quen máis o necesita.

Pero tamén a sanidade e a educación acoden aos seus concellos, aos seus alcaldes. Tamén as novas tecnoloxías, o medio ambiente, a cultura e o deporte. Sempre os alcaldes, sempre os gobernos municipais.

Porque efectivamente, 2018 non é 1978. E a Constitución Española escribiríase hoxe recollendo e amparando esta realidade social, a dos concellos, a das grandes cidades. E cando a Constitución se reforme, que tarde ou cedo acontecerá, será preciso recoñecer esta realidade con competencias. As novas demandas, os novos valores, a modernidade, en definitiva, deben obter o seu espazo na Constitución Española a través das cidades. Será o mellor que lle poida suceder á xente, porque aquí, nas cidades, se celebran os grandes pactos. Como en Vigo, cun gran pacto entre o goberno que presido e os vigueses e as viguesas.

Novas demandas deben ter acomodo, deben ser amparadas polo máximo texto, pola Constitución. As pensións e a súa garantía; a vivenda, tras miles de familias desafiuzadas; a imprescindible cobertura do desemprego; a igualdade, a gran revolución pendente do século XXI.

E quero desde aquí recoñecer a presenza de Carmela Silva, primeira tenente de alcalde do Concello de Vigo, presidenta da Deputación, muller volcada na igualdade e defensora dunha nova sociedade comprometida, xusta e igualitaria. Tamén valedora da nosa cidade, de Vigo, na atención a Vigo no que Vigo merece e lle corresponde. Sucede hoxe o que nunca sucedera: a Deputación apoia

Vigo porque vive Vigo. Tantas e tantas obras na nosa cidade levan o cuño da Deputación de Pontevedra.

A Constitución Española de 1978 revolucionou o panorama social, dando cobertura a un Goberno de España que, nos anos 80, lanzou o sistema público de pensións, as universidades, a modernización da educación, os novos modelos transporte, as novas tecnoloxías...

Esta é a liña a seguir, agora que estamos saíndo da crise, para curar os danos e tomar medidas para que nunca máis volva acontecer.

Tamén Europa, que debe cambiar a súa receita ante as dificultades para promover a cohesión entre os países. A actual debilidade de Europa emana do erro de non ter enfocado a crise desde a solidariedade e desde a atención ás persoas, en lugar de en termos de capital. Tería sido mellor para a cidadanía e tamén para as empresas e a economía.

A Constitución de 1978 da cabida a todo e a todos, e ten que seguir desenvolvéndose, porque a carta magna delimita o campo democrático no que debe seguir e seguirá dándose o xogo da política.

Ese é o seu espírito fundacional, esa é a nosa garantía, presente e futura. A democracia, os dereitos e liberdades dos que nos dotamos en 1978.

Viva a Constitución!

Viva Vigo, Viva Galicia e Viva España!